

4.Sınıf Sosyal Bilgiler Konu Özetleri

Öğrenme Alanı : Üretim, Dağıtım ve Tüketim
Konu : Ailemde ve Çevremde Ekonomik Faaliyetler

İnsanlar geçimlerini sağlayabilmek için çeşitli işler yaparlar. Toprağı ekip biçer, hayvan yetiştirir, ham maddeleri işleyerek kullanılabilir mal hâline getirirler. Ticaretle uğraşır, çeşitli iş yerlerinde çalışırlar. İnsan ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik olarak sürdürülen bu işlerin her birine ekonomik faaliyet denir.

Ekonomik faaliyetlerin temeli üretime dayanır. Üretim insanların ihtiyaç duyduğu malların veya hizmetlerin meydana getirilmesidir. Buğday yetiştirmek, ekmek yapmak, ayakkabı üretmek, kumaş dokumak üretimi anlatan ekonomik faaliyetlerdendir. Ekonomide önemli yeri olan üretim faaliyetlerinden biri de madenciliktir. Ülkemizde madencilik deyince akla hemen Zonguldak ve çevresi gelir.

Ülkemizin tek taş kömürü havzası, Zonguldak'ı da içine alan 200 km'lik kıyı şeridinde bulunmaktadır. Bu bölgede 150 yıldan beri kömür çıkarılmaktadır. Zonguldak ve çevresinde kentleşmenin ve sanayileşmenin yolunu açan taş kömürü, bölgemizin gelişimine önemli katkılarda bulunmaktadır.

Taş kömürü, kalorisi yüksek olduğu için genellikle demir-çelik fabrikalarında kullanılır. Ülkemizin en büyük demir çelik fabrikaları olan Ereğli ve Karabük Demir Çelik Fabrikalarının Zonguldak yakınında kurulmasının nedeni budur. Taş kömürünün büyük bölümü bu tesislerde değerlendirilir. Kalan kısmı ise Çatalağzı ilçemizde bulunan Çatalağzı Termik Santralinde elektrik enerjisine dönüştürülür.

Antalya tarihî eserleri, sıcak iklimi, kumsalları ve diğer doğal güzellikleriyle önemli bir turizm merkezidir. Antalya'ya gelen turistler genellikle otellerde ve tatil köylerinde konaklarlar.

Turizm, Antalya'daki önemli ekonomik faaliyetlerden biridir. Antalya'da çeşitli meslek gruplarından pek çok insan geçimini turizmden sağlar. Otellerde çalışan aşçılar, servis elemanları, bahçıvanlar, animatörler, tur operatörleri ve şoförler turizmle ilgili meslek elemanlarından bazılarıdır. Turizmle ilgili bir diğer meslek ise turist rehberliğidir. Rehberler turistlere tarihî ve kültürel varlıklarımız ile doğal güzelliklerimizi gezdirerek ülkemizin tanıtımında önemli rol oynarlar.

Antalya ve çevresinde yaygın olarak sürdürülen bir diğer ekonomik faaliyet seracılıktır. Çünkü bu bölgede kış mevsiminde bile sıcaklık değerleri yüksektir. Bu nedenle kışın don olayı neredeyse hiç görülmez. Diğer yandan bölgenin yıllık güneşlenme süresinin oldukça uzun olması da seracılık için elverişli bir ortam oluşturur.

Antalya'nın ilçelerinden Demre, Finike ve Kumluca'da seracılık halkın en önemli gelir kaynağıdır. Seralarda üretilen sebzeler, başta Ankara ve İstanbul gibi büyük şehirler olmak üzere ülkemizin her yerine dağıtılır. Böylece domates, biber ve salatalık gibi sebzeleri kış aylarında bile tezgâhlarda görmemiz mümkün olur.

Sanayi tesislerinin yoğun olarak bulunduğu İzmit'te petrol rafinerisi ve petrokimya tesislerinin dışında çeşitli sanayi dallarında üretim yapan çok sayıda sanayi kuruluşu vardır. Bunlar otomobil, yedek parça, cam, ilaç, kâğıt, lastik, dokuma, beyaz eşya, gübre, makine ve gıda maddeleri üreten fabrikalardır.

Ülkemizdeki sanayi işçilerinin önemli bir kısmı bu bölgede çalışır. Aynı şekilde toplam sanayi üretiminin büyük bölümü de burada gerçekleştirilir. Bölgemiz sanayide olduğu gibi ticaretle de gelişmiştir. İstanbul, ülkemizin en büyük ithalat limanıdır. Yurt dışından gelen malların dağıtımı, büyük ölçüde buradan yapılmaktadır.

Bu bölgede nüfus oldukça fazladır. Bu nedenle bölgemiz tüketim alanında da önemli bir yere sahiptir. Tüketim, insanların ihtiyaçları olan ürünleri satın alarak kullanmasıdır. Ekmek, et, süt, sebze meyve, çeşitli giyim eşyaları, mobilya ve beyaz eşya en fazla tüketilen ürünlerdir. Bunlar ailemizin bütçesindeki giderler bölümünü oluşturur. Elektrik, su, doğal gaz ve akaryakıt da tüketimimiz içinde önemli yer tutar.